

Vi har brug for strukturreformer på både dagpengeområdet og socialområdet. Når vi taler om arbejdsmarkedet, må jeg konstatere, at det serviceeftersyn, som regeringen proklamerede i forbindelse med finanslovforhandlingerne, er ved at ende i en gevaldig hovedreparation. Jeg har bemærket, at arbejdsministeren bebuder et opgør inden sommeren med det, man forstår ved kreativt brug og misbrug af dagpengesystemet. Herudover har finansministeren bebudet en finanslov for 1996 med nedskæringer på 4 mia. kr., der skal hentes ved at trimme overførselssystemer, administrationsudgifter m.v.

Vi kan ikke i fremtiden opretholde et så forkromet dagpengesystem som det nuværende. Internationale undersøgelser har vist, at Danmark nok er det sted i verden, hvor man har det længste forløb. Det er uholdbart, at folk kan gå i 7-9 år på dagpenge. Hvad er det egentlig, vi gør ved de mennesker? I sidste ende gør man disse arbejdsløse en bjørnetjeneste, når man fjerner incitamentet til at komme i gang igen. Fra konservativ side har vi sagt, at dagpengeperioden må nedsættes til 4 år, og så må vi have en højere dækningsgrad og en hurtigere aftrapning og et større incitament til at komme til at virke i sin dagligdag.

Vi må også gøre op med dogmet om, at man ikke er forpligtet til at tage job uden for sit eget arbejdsområde. Jeg er bekendt med de opstramninger, der er sket i forbindelse med finanslovforhandlingerne, og det er vi helt på det rene med og tilfredse med.

Hvis a-kasserne var rene forsikringsordninger, var det en anden sag. Men det er jo for det meste skatteyderne, der betaler dagpengene, og derfor må arbejdsløse akademikere også kunne påtage sig anvist arbejde, der ikke lige passer til den uddannelse, de har.

Når vi kommer til velfærdssamfundets bistandssystem, er det ligeledes nødvendigt at tænke på en ny socialreform. Det er glædeligt med de markeringer, der er kommet fra statsministeren i nytårstalen, når der er tale om ansvar. Bistandsloven er som bekendt endt som et lap-pet kludetæppe, hvor ansvaret er taget fra den enkelte. Vi har med kontante ydelser hensat folk i passivitet, og det har gjort de enkelte modtagere ringere og ringere. Den offentlige omklamring har været total. Vi har brug for at rive systemet ned og begynde forfra.

Så kommer vi tilbage til ansvaret, der i den grad er taget fra borgerne. Jo mere ansvarsløst

man opfører sig, jo flere penge får man ud af systemet. Det vil sige, at systemet i visse tilfælde belønner de ansvarsløse. Jeg vil komme med et eksempel: Drikker en klient sine huslejeoppe, går det offentlige ind og betaler huslejen. Man burde have det ansvar, at hvis man drak sin husleje op, måtte man tåle at blive sat på gaden. Det ville være at tage ansvar for sit eget liv, men det har vi også taget fra den enkelte.

Offentlig kritik har haget ned over vor bistandslov her i foråret, og jeg har bemærket, at socialministeren er enig i, at der skal ske noget. Hertil kommer 73 socialdemokratiske borgmestere, der ifølge dagspressen ønsker bistandsloven ændret.

I gamle dage var det en dyd at sørge for sig og sine, i dag er det blevet et spørgsmål om, hvor meget man kan få ud af systemerne. Vi skal tilbage til, at det sociale sikkerhedsnet er til for samfundets svageste og ikke et sted, hvor man henter ydelser, fordi man nu engang har betalt sin skat. Det er med bekymring, vi ser på, at ansvaret for fællesskabet er gået fløjten på mange områder ved, at det offentlige går ind og tager et ansvar, hvor andre burde gøre det.

Vi må have et opgør med, at også mellem- og højindkomstgrupperne kan hente offentlige indkomstoverførsler. Når vi taler om arbejdsmarkedsreform og socialreform, er det i dag to ting, som er dybt forbundne. I dag sætter grænserne i bistandsloven rammerne for vores arbejdsmarkedspolitik.

Vi er nødt til at have en mærkbar forskel på dem, som står op hver morgen og passer et måske nedslidende job, som ikke er særlig sjovt, og dem, som er på offentlige overførsler. Vi kan lige så godt sige tingene rent ud. Nu har vi i årevis talt om, at arbejdsløsheden er Danmarks største problem. Det er ikke de godt 300.000 arbejdsløse, der er det største problem. Nej, det største problem er de i alt ca. 800.000 mennesker i alderen 18-66 år, vel at mærke folk i den arbejdsduelige alder, som i dag ikke har kontakt med arbejdsmarkedet. Det er efterlønsmodtagere, folk på ikkehelbredsbetinget førtidspension, orlovstagere, folk i aktiveringstilbud og folk på kontanthjælp.

Går vi ind og analyserer disse grupper, må vi konstatere, at vi ikke er dygtige nok i Danmark. Vi har tabt nogle yngre generationer på gulvet, og det hverken kan eller skal fortsætte.

Arbejdsløshed er en af de største sociale katastrofer, man kan blive udsat for. Når der er tale om unge mennesker, der ikke får fat på arbejds-